

uitmaakt van de gangbare naam, of het een relevante functie heeft, of impact op de kinetiek. Zo wordt het zout of de ester wel nog vermeld voor de depot-preparaten op basis van antipsychotica, en voor alle corticosteroïdpreparaten.

- Voor de *bruispreparaten* wordt in de inleidende teksten (rubriek “Bijzondere voorzorgen”) systematisch gewaarschuwd dat het natriumgehalte in deze preparaten (comprimés, poeders, granulaten) problemen kan geven bij patiënten op streng zoutarm dieet.

- Met het Repertorium worden twee exemplaren meegestuurd van *de nieuwe “gele fiches”* voor het rapporteren van vermoede ongewenste effecten. Voor meer uitleg over de nieuwe versie van de gele fiche, zie Folia maart 2009.

In de elektronische versie van het Repertorium op onze website zijn sinds 1 mei de herwerkte inleidende teksten opgenomen.

Medegedeeld door het Centrum voor Geneesmiddelenbewaking

SPEEKSELVLOED DOOR GENEESMIDDELEN

Speekselvloed wordt veroorzaakt door verhoogde productie van speeksel (bv. bij buccale problemen zoals pijn of ontsteking, bij gastritis of ulcera) of door verminderde afvoer van speeksel (bv. bij bepaalde vormen van de ziekte van Parkinson, bij een epileptische aanval, bij neuromusculaire aandoeningen van de kauw- en slikspieren). Speekselvloed leidt soms tot stigmatisatie, en kan aanleiding geven tot ernstige problemen zoals verslikken en aspiratie-pneumonie. Ook geneesmiddelen kunnen speekselvloed veroorzaken.

- *Geneesmiddelen met sedatief effect* verminderen de slikreflex. Het gaat o.a. om benzodiazepines en aanverwante middelen (meerdere gevallen van aspiratie-pneumonie zijn beschreven bij kinderen behandeld met nitrazepam), lithium, bepaalde anti-epileptica zoals tiagabine,

bepaalde anesthetica zoals ketamine, bepaalde antipsychotica (zie hieronder).

- *Geneesmiddelen met cholinerge eigenschappen* verhogen de speekselproductie. Het gaat om de cholinesterase-inhibitoren pyridostigmine en neostigmine, de cholinesterase-inhibitoren gebuikt bij de ziekte van Alzheimer (donepezil, galantamine, rivastigmine) en pilocarpine (ook wanneer toegediend via het oog).
- Een aantal *antipsychotica* verhogen de speekselproductie en veroorzaken daarenboven slikstoornissen. Het gaat vooral om clozapine. Ook met risperidon en olanzapine zijn gevallen gerapporteerd.

Bij verminderen van de dosis van het geneesmiddel of stoppen van het geneesmiddel verdwijnt de speekselvloed. [La Revue Prescrire 2009;29:23-5]